

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ХАЛҚАРО РЕЙТИНГЛАРДАГИ ЎРНИ

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING XALQARO REYTING VA INDEKSLARDAGI O‘RNI VA NUFUZINI ORTIB BORISHI

Reja:

1. Xalqaro reyting va indekslar tushunchasi.
2. O‘zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o‘rnini yaxshilash borasidagi davlat siyosati.
3. Xalqaro reyting va indekslarda O‘zbekiston pozitsiyasi.

ADABIYOTLAR

- 2017 – 2021-yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi. Toshkent: Ma‘naviyat, 2017.
- 2. Erkayev A. O‘zbekiston yo‘li. Toshkent: Ma‘naviyat, 2011.
- 3. Mustaqil O‘zbekiston tarixining dastlabki saxifalari. Toshkent, 2000.
- 4. Mustaqil O‘zbekiston tarixi. Mas‘ul muharrir A.Sabirov. Toshkent: Akademiya, 2013.
- 5. Mustaqillik: Izohli ilmiy-ommabop lug‘at // M.Abdullayev va boshqalar: to‘ldirilgan uchinchi nashr. Toshkent: Sharq, 2006.
- 6. Noveyshaya istoriya Uzbekistana. Rukovoditel’ proekta i redaktor: M.A.Raximov. - Toshkent: Adabiyot uchqunlari, 2018.
- 1. Bobojonova D. O‘zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar (7 -0 80- yillar misolida). Qo‘llanma. Toshkent: Sharq, 1999.
- 2. G‘ulomov S., Ubaydullayeva R., Ahmedov E. O‘zbekiston. Toshkent: Mehnat, 2001.
- 3. Islomov Z.M. O‘zbekiston modernizatsiyalash va demokratik taraqqiyot sari. Toshkent: O‘zbekiston, 2005.
- 4. Levitin L. O‘zbekiston tub burilish pallasida. Toshkent: O‘zbekiston, 2005.

МУСТАҚИЛЛИК - БУЮК НЕЪМАТ

- Мустақиллик тугайли ўзлимизни ангадик, озод халк, мустақил давлат сифатида Ўзбекистоннинг бор буй-бастини, улкан салоҳиятини бутун дунёга намоён қилиш имкони очилди. Озодлик боис бизни жаҳон таниди, халқимизнинг фидокорона меҳнати, ёшларимизнинг ғайрати, азму шижоати ила ватанимизнинг шон-шухрати олам узра янада кенгрок ёйилмоқда
- “Мустақиллик” ва “ислохот” тушунчаларига муштарак сўзлар сифатида карашимиз табиий, албатта. Чунки, фақат мустақил давлат ва мустақил жамиятдагина ислохотларни амалга ошириш мумкин

- Юртимизнинг иқтисодиёти кенг қамров касб эди.
- Фуқароларнинг ҳаёт даражаси, сиёсий-ижтимоий фаоллиги, онгу тафаккури тобора

Ўтган асримизнинг 80-йиллари охирида республикамизда юзага келган оғир ижтимоий-иқтисодий вазият

- ❖ ялпи ижтимоий маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича собиқ иттифоқнинг 15 та республикалари ичида **12-ўринда**;
- ❖ аҳоли жон бошига миллий даромад собиқ иттифоқнинг ўртача кўрсаткичидан **2 баробар кам** бўлган;
- ❖ аҳолининг халқ истеъмоли моллари билан таъминланиши бор-йўғи **40 фоизни** ташкил этган;
- ❖ аҳоли даромад даражаси ва асосий турдаги озиқ-овқат маҳсулотларини истеъмол қилиш жиҳатидан иттифоқдош республикалар орасида охириги ўринлардан бирида турган

Тарихан қисқа даврда мамлакатимиз иқтисодиёти қарийб **6 баробар ўсди**, аҳоли жон бошига реал даромадлари **12 баробар** ошди, бунга эришиш учун ўтган давр мобайнида иқтисодиётимизга **190 млрд. доллар** ҳажмидаги инвестициялар, жумладан, **65 млрд. доллардан** ортиқ хорижий сармоялар жалб этилди.

Иқтисодиётда саноатнинг улуши **34 фоизни**, экспорт таркибида тайёр маҳсулотлар улуши **70 фоиздан** зиёдни ташкил этмоқда.

2030 йилга қадар ялпи ички маҳсулот ҳажмини икки баробардан зиёд кўпайтириш, иқтисодиётимиз таркибида саноатнинг улушини **40 фоизга** етказиш бўйича аниқ чоралар белгилаб олинган.

Халқаро рейтинг ва индекслар Жаҳон миқёсида Ўзбекистон нуфузини оширади, мавқеини мустаҳкамлайди, шаффофликни таъминлайди Инсоният тараққиёти, барча соҳаларда кечаётган глобаллашув жараёнлар, сифат ва таркибий ўзгаришлар халқаро ҳамкорлик ва алоқаларни янги босқичга кўтариш баробарида ҳар бир мустақил мамлакатнинг ушбу ҳолатларга янгича қарашга, улар билан бирга одим ташлаш вазифасини кўндаланг қўймоқда. Бу эса, энг аввало, ўша мамлакатнинг жаҳон миқёсидаги ўрни, халқаро рейтинг ва кўрсаткичларда тутган мавқеи билан белгиланади.

Бугун ҳаётнинг ҳар бир жабҳасида янгилик ва бунёдкорлик ишлари жадал суръатларда давом этмоқда. Табиийки, бундай янгиланишлар натижаси нафақат халқимиз ҳаётида, балки нуфузли халқаро рейтинг ва индекслар кўрсаткичларида ҳам ўз ифодасини топаётир.

Халқаро рейтинг ва индекслар ҳар бир мамлакатнинг ривожланиш жараёнини ўзида намоён этиб, давлат бошқаруви сифати, аҳолининг турмуш даражаси, инсон ҳуқуқлари муҳофазаси, тадбиркорлик фаолияти ва хорижий инвесторлар учун қулай муҳит, барқарор иқтисодий ўсиш ва рақобатбардошлик каби муҳим жиҳатларнинг кўзгусидир. Бу жиҳатлар мамлакатимиздаги ислоҳотлар моҳиятида ҳам мужассам. Буларнинг барчаси инсон қадрини улуғлашга, одамларнинг ҳаётдан рози ва мамнун бўлиб яшашини таъминлашга хизмат қилиши билан янада теран мазмун касб этади.

Президентимизнинг 2020 йил 2 июнда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинг ва индекслардаги ўрнини яхшилаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотларида улар билан тизимли ишлашнинг янги механизмини жорий қилиш тўғрисида”ги фармони юртимизда бу йўналишда амалга оширилаётган ишларни янги босқичга кўтаришда муҳим дастуриламал бўлди.

Халқаро рейтинг ва индекслар дунёдаги институционал муҳитнинг сифатини баҳолашда иқтисодий ривожланишнинг асосий шарти сифатида жаҳон ҳамжамияти томонидан қабул қилинган воситадир. Улар нафақат экспертлар, балки давлатлар даражасида ҳам ислохотлар ва ижтимоий-иқтисодий сиёсат мезони сифатида қўлланиб келинади.

Кейинги йилларда мамлакатимиз кўпгина устувор рейтингларда юқорилаб бораётгани юртимизда аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш, жамиятимизда очиқлик, ошкораликни таъминлаш борасида қилинаётган эзгу ишларнинг муҳим натижасидир.

Масалан, яқинда БМТнинг Саноатни ривожлантириш ташкилотининг (ЮНИДО) “Рақобатбардош саноат унумдорлиги индекси” бўйича ҳисоботи чоп этилди. Унда мамлакатимиз илк мартаба акс эттирилиб, 152 та мамлакат орасида 92-ўринни, МДҲга аъзо давлатлар орасида 5-ўринни, Марказий Осиё мамлакатлари орасида 2-ўринни эгаллади.

Хусусан, иқтисодиётда давлатнинг ролини камайтириш, макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш, иқтисодий ўсиш истиқболларини яхшилашга қаратилган босқичма-босқич ислохотлар 2020 йилда Жаҳон банкнинг “Бизнес юритиш” индексида 76-ўриндан 69-ўринга кўтарилишимизга, “Transparency

ХАЛҚАРО РЕЙТИНГ ВА ИНДЕКСЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН ИШТИРОКИНИ ТАЪМИНЛАШ БОРАСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР

- Мамлакатимизнинг халқаро майдондаги имиджини яратиш, халқаро рейтинглардаги ўрнини яхшилаш, бу борадаги ишларни тўғри ташкил этиш бўйича мақсадли ишлар амалга оширилмоқда. Асосан, сиёсий-ҳуқуқий рейтинг ва индексларда Ўзбекистон ўринлари нисбатан қуйи поғоналарда. Масалан, Сўз эркинлиги ва ҳисобдорлик индексида 191-ўринда, Норматив сифат индексида 184-ўринда, Коррупцияни назорат қилиш индексида 183-ўринда, Қонун устуворлиги индексида 182-ўринда, Жаҳон матбуот эркинлиги индексида 156-ўринда турибди..

ҳуқуқий соҳадаги бир қатор халқаро рейтингларда Ўзбекистоннинг ўрни яхшиланди.

Жаҳон банкининг Статистик салоҳият индексида Ўзбекистон 2020 йилда 2019 йилга нисбатан 16 поғонага кўтарилиб, 146 та мамлакат орасида 61-ўринни эгаллаган бўлса, Жаҳон мамлакатлари демократияси индексида мамлакатимизнинг ўрни 2020 йилда 2 поғонага юқорилаб, 167 та мамлакат ичида 155-ўринни эгаллаган. Глобал инновацион индексда Ўзбекистон жами 100 баллдан 24,54 балл билан 2015 йилга нисбатан ўз ўрнини 29 поғонага яхшилаб, 131 та мамлакат орасида 93-ўринни, Марказий ва Жанубий Осиё давлатлари орасида эса 4-ўринни қайд этди.

Жаҳон банкининг “Аёллар, бизнес ва қонун индекси”да Ўзбекистон хотин-қизлар ҳуқуқлари ва гендер тенглик бўйича аҳамиятга молик ислоҳотларни амалга оширган 27 та давлат қаторига киритилиб, 70,6 балл билан 5 поғонага юқорилаб, 190 та давлат орасидан 134-ўринни (2019 йилда – 139-ўрин) эгаллаган.

Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий-иқтисодий ҳамда сиёсий-ҳуқуқий соҳалардаги халқаро рейтинглардаги ўрни

Жаҳон банкининг
Статистик салоҳият индекси

77
2019

61
2020

+16

Жаҳон мамлакатлари
демократияси индекси

157
2019

155
2020

+2

Глобал инновациялар
индекси

122
2015

93
2020

+29

Жаҳон банкининг
“Аёллар, бизнес ва қонун индекси”

139
2019

134
2020

+5

Соҳада эришилган ютуқлар

- ✓ Ўзбекистон Республикаси **“Рақобатбардош саноат унумдорлиги индекси 2020”** ҳисоботида илк мартаба эътироф этилди;
- ✓ “Ўзбекистон Республикаси халқаро рейтингларда” Ягона портални яратувчи ташкилотни аниқлаш бўйича **танлов эълон қилинди**;
- ✓ 2020 йил II ярим йиллигига мўлжалланган ижтимоий-иқтисодий рейтинг ва индекслар **чора-тадбирлар дастури лойиҳаси** ишлаб чиқилди;
- ✓ Вазирлик ва идоралар ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари учун режалаштирилаётган вебинар ўқув тренинглари учун Молия вазирлигининг **тақдимот материаллари ва таҳлилий маълумотномалари** ишлаб чиқилди;
- ✓ Мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотлар самараси юзасидан **инфографикалар ва ахборотномалар тайёрлаш** ҳамда халқаро рейтинг ташкилотларига юбориш **тизимлаштирилди**;
- ✓ Халқаро рейтинг ва индекслар бўйича жамоатчиликни хабардош қилиш юзасидан Молия вазирлиги расмий веб саҳифаси (www.mf.uz) ва ижтимоий тармоқларда (Telegram, Facebook) **пресс-релизлар жойлаштирилди**.

СУВЕРЕН КРЕДИТ РЕЙТИНГИ

СУВЕРЕН КРЕДИТ РЕЙТИНГИ

“TARAQQIYOT STRATEGIYASI”
MARKAZI

4 ЙИЛЛИК САРҲИСОБ

Fitch Ratings	Эътироф этилмаган	«BB-» (барқарор)	«BB-» (барқарор)	«BB-» (барқарор)	«BB-» (барқарор)
S&P Global	Эътироф этилмаган	«BB-» (барқарор)	«BB-» (барқарор)	«BB-» (салбий)	«BB-» (барқарор)
	2017й.	2018й.	2019й.	2020й.	2021й.

* 2018 йилда Ўзбекистон суверен кредит рейтингини олди

ИҚТИСОДИЙ ЭРКИНЛИК РЕЙТИНГИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ИҚТИСОДИЙ ЭРКИНЛИК (ECONOMIC FREEDOM) РЕЙТИНГИДАГИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

"TARAQQIYOT STRATEGIYASI" MARKAZI

4 ЙИЛЛИК САРҲИСОБ

INDEX OF ECONOMIC FREEDOM

Иқтисодий эркинлик индекси

2021

2018

Рейтинг	Мамлакатлар	Тўпланган баллар
106	Уганда	58.6
107	Хитой	58.4
108	Ўзбекистон	58.3
109	Бутан	58.3
110	Габон	58.1
150	Украина	51.9
151	Сьерра-Леоне	51.8
152	Ўзбекистон	51.5
153	Бразилия	51.4
154	Афғонистон	51.3

Манба: www.heritage.org

61

www.strategy.uz

@dsc.uzbekistan

@dsc_uzb

@dscuzbekistan

@dscuzbekistan

Development Strategy Center

СТАТИСТИК САЛОҲИЯТ ИНДЕКСИ

СТАТИСТИК САЛОҲИЯТ ИНДЕКСИ

"TARAQQIYOT STRATEGIYASI"
MARKAZI

4 ЙИЛЛИК
САРҲИСОБ

THE WORLD BANK

IBRD - IDA

Мамлакатлар	Тупланган Баллар
Лесото	67,8
Ўзбекистон	67,8
Марокко	66,7
Палау	48,9
Ўзбекистон	48,9
Яман	47,8

2020
↑
+18,9
балл
2016

Манба: www.worldbank.org

62

www.strategy.uz

@dsc.uzbekistan

@dsc_uzb

@dscuzbekistan

@dscuzbekistan

Development
Strategy Center

DOING BUSINESS РЕЙТИНГИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ DOING BUSINESS РЕЙТИНГИДАГИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

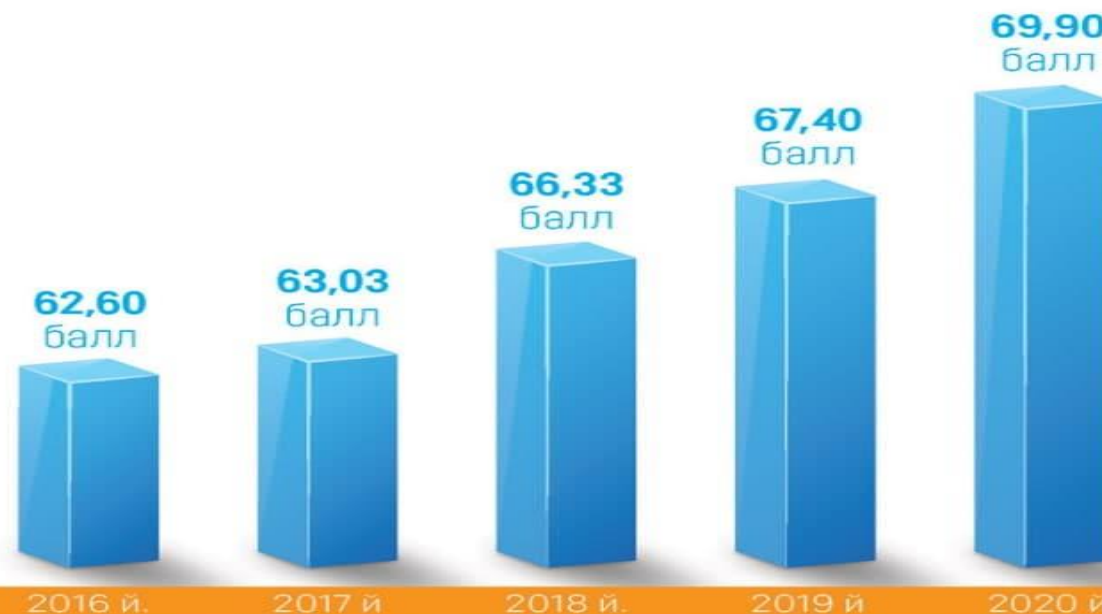

"TARAQQIYOT STRATEGIYASI"
MARKAZI

4 ЙИЛЛИК
САРҲИСОБ **DOING BUSINESS**

Рейтинг	Мамлакатлар	Тупланган Баллар
68	Уммон	70
69	Ўзбекистон	69,9
70	Вьетнам	69,8
86	Салвадор	62,76
87	Ўзбекистон	62,6
88	Фиджи	62,58

2020
↑
+18
ПОЎНА
2016

Манба: www.doingbusiness.org

64

www.strategy.uz

[@dsc.uzbekistan](https://www.facebook.com/dsc.uzbekistan)

[@dsc_uzb](https://twitter.com/dsc_uzb)

[@dscuzbekistan](https://www.telegram.me/dscuzbekistan)

[@dscuzbekistan](https://www.instagram.com/dscuzbekistan)

[Development Strategy Center](https://www.youtube.com/DevelopmentStrategyCenter)

ОЧИҚ МАЪЛУМОТЛАР РЕЙТИНГИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ОЧИҚ МАЪЛУМОТЛАР РЕЙТИНГИДАГИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

“TARAQQIYOT STRATEGIYASI”
MARKAZI

4 ЙИЛЛИК
САРҲИСОБ

ODIN OPEN DATA
INVENTORY
2020/21
by OPEN DATA WATCH

2020

+124
ПОҒОНА

2016

Рейтинг	Мамлакатлар	Тўпланган баллар
43	Австралия	63,1
44	Украина	62,9
44	Ўзбекистон	62,9
46	Сербия	62,6
47	Бразилия	62,3
166	Гамбия	15,2
167	Папуа - Новая Гвинея	13,8
168	Ўзбекистон	12,5
169	Ангилья	9,7
170	Ливия	8,0

Умумий кўрсаткичлар

ЖАҲОН МАТБУОТ ЭРКИНЛИГИ ИНДЕКСИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЖАҲОН МАТБУОТ ЭРКИНЛИГИ ИНДЕКСИДАГИ ЎРНИ

"TARAQQIYOT STRATEGIYASI"
MARKAZI

4 ЙИЛЛИК САРҲИСОБ

2020

+13

ПОҒОНА

2017

154	Туркия	50,02
155	Руанда	50,34
156	Ўзбекистон	53,07
157	Қозоғистон	54,11
158	Сингапур	55,23
167	Сомали	65,95
168	Саудия Арабистони	66,02
169	Ўзбекистон	66,11
170	Лаос	66,41
171	Экваториаль Гвинея	66,47

